„UNIVERSUL“

Vizita M. S. Regelui în regiunea de Vest a țării

Suveranul, însoțit de Marele Voevod Mihai și de d. prim-ministru Armand Călinescu, a ținut să viziteze trupele concentrate

Entuziasta primire făcută de armată și de populația civilă

Corespondenții noștri din Cluj, Arad și Oradea ne-au comunicat Joi seara telefonic că Suveranul, înaintea Sărbătorilor Paștilor, a ținut să facă o vizită trupelor noastre concentrate în regiunea de Vest a țării.

M. S. REGELE CAROL II

În această vizită, — care a avut în itinerar punctele mai jos menționate, — M. S. Regele a fost însoțit de Marele Voevod Mihai și de d-nii: Armand Călinescu, președintele consiliului, ministru de interne și ministru ad-interim al apărării naționale; Ernest Urdăreanu, ministrul Casei Regale; general de corp de armată adjutant C. Ilasievici, șeful Casei militare; Victor Slăvescu, ministrul înzestrării armatei; d-nii: col. C. Filitti, Radu Rusescu, lt.-col. Mihăilescu, adjutanți ai Majestății Sale; locot.-col. Dumitru Dămăceanu, adjutant al Măriei Sale Marele Voevod Mihai și maior Ilie Radu, ofițer de ordonanță al Majestății Sale.

Punctele atinse în vizita făcută de Suveran cu acest prilej au fost localitățile Huedin, Zalău, Șimleul Silvaniei, Marghita, Oradea, linia de fortificații, Aradul, Șiria și Vinga.

Pretutindeni, M. S. Regele a vizitat deaproape starea trupelor, a controlat hrana și armamentul, a inspectat echipamentul și a vizitat inopinat cantonamentele din regiunea respectivă.

Vizita Suveranului a determinat o călduroasă manifestație spontană a întregii populații ardelene.

Armata s'a asociat ovațiilor cu cari populația L-a primit pretutindeni pe M. S. Regele.

La toate unitățile s'a constatat că echipamentul este desăvârșit din toate punctele de vedere, oamenii au armamentul complet iar ținuta trupelor a fost excelentă.

De altfel, s'a verificat cu acest prilej dragostea cu care populația civilă a întâmpinat și continuă să înconjoare armata. Autoritățile și gospodarii s'au grăbit să facă oștirii toate înlesnirile, primind-o cu cea mai mare bunăvoință.

Inalții oaspeți au luat masa la popotele unităților din regiunea vizitată.

D. președinte al consiliului, Armand Călinescu, a luat masa la cantonamentul trupelor din com. Vinga, împreună cu întreg corpul ofițeresc. La slujba deniei, care s'a oficiat seara, în noua biserică ortodoxă din Vinga, d. prim-ministru a asistat, împreună cu corpul ofițeresc și cu toată populația comunei.

Vizita regală făcută Joi în regiunea vestică a țării a constituit prilejul nu numai

M. S. MARELE VOEVOD MIHAI

al unei adevărate sărbători, dar și al unei îmbărbătări a tuturor sufletelor românești din întreg ținutul.

PAȘTELE 1939

de I. LUGOSIANU

De câțiva ani, un sentiment de neliniște se ascunde sub bucuria tradițională, cu care întâmpinăm marile sărbători creștine. Paștele 1939 nu va face nici el să tacă ecoul metalic al uzinelor, care pregătesc arme și sunetul mecanic al emisiunilor de radio, care ne aduc vești bune din ce în ce mai rare.

Vom prăznui totuși Paștele, sărbătoarea învierii Mântuitorului și în același timp a naturii, care se redeșteaptă, în fiecare an, cu neînfrânta și veșnica ei putere de viață. Vom avea câteva zile de răgaz, de destindere și de reculegere, uitând grijile de eri, în așteptarea celor de mâine. Posturile de radio ne vor servi muzică religioasă și profană, iar claviatura linotipelor și cilindrii rotativelor se vor opri câteva zeci de ceasuri din munca lor de oțel neostenită de sclavi ai informației moderne.

Paștele și începutul primăverii nu vor fi de sigur în anul acesta decât un scurt popas de liniște în cursul agitat al vremii noastre. Firul intensei activități internaționale va fi reluat imediat după sărbători, potrivit desfășurării evenimentelor din ultimele săptămâni.

Hotărâtoarea schimbare a politicii europene a Marei Britanii este abia la începuturile ei. In jurul acestei politici s'a format o adevărată unanimitate națională. Ideia de neconceput odinioară a unui sprijin militar acordat Europei răsăritene s'a impus, în câteva zile, opiniei publice engleze cu puterea evidenței. Imperiul britanic se simte el însuși amenințat și tinde să refacă unirea defensivă a celor două Europe separate dela Baltică până la Africa de Nord de axa Roma Berlin și de pregătirile militare ori fortificațiile care se întind dela Marea Nordului până la strâmtoarea Siciliei.

In urma vizitei d-lui Beck la Londra s'a înfăptuit un acord de asistență mutuală anglo-polon, care a fost anunțat de d. Chamberlain în Camera Comunelor, dar ale cărui amănunte nu vor fi stabilite decât mai târziu. El urmează să fie întregit cu un sistem de asigurări unilaterale sau chiar cu obligații de asistență reciprocă în Europa răsăriteană. Uniunea Sovietelor pare încă rezervată față de activitatea diplomatică dela Londra și un comunicat oficial al agenției Tass ni-a dat de curând măsura acestei rezerve.

In ce privește Sovietele, intrarea lor în sistemul preconizat de Marea Britanie, implică firește asistența reciprocă. Consultările sunt în curs între diplomația engleză și cea sovietică și faptul că d. Chamberlain a declarat în Camera Comunelor că diferențele de ideologie nu au importanță, în această chestiune, arată toată valoarea, pe care Anglia o atribue unei participări sovietice.

Franța este asociată în întregime la inițiativele și la acțiunea britanică. Ea are, în afară de aceasta, problemele ei particulare: revendicările italiene și normalizarea raporturilor ei cu o Spanie, care după trei ani va sărbători în 1939 cel dintâiu Paști fără sânge.

La conducerea statului, d. Lebrun urmează d-lui Lebrun. O realegere prezidențială este un fapt cu totul excepțional în Franța, unde atotputernicia colectivă a legislativului a fost totdeauna geloasă față de o putere executivă, al cărui cap are în teorie atribuțiile unui rege fără coroană și în practică numai umbra lor. Realegerea vechiului președinte are de aceia semnificația unei manifestări de uniune națională și mica majoritate, care a prelungit cu alți șapte ani mandatul d-lui Lebrun nu slăbește valoarea acestei intențiuni.

In Germania se urmărește cu atenție activitatea diplomatică engleză și presa își manifestă cu energie nemulțumirea față de o politică, pe care o consideră ca o acțiune de încercuire a Germaniei. In cuvântarea dela Wilhelmshaven, cancelarul Hitler și-a spus cuvântul asupra noui politici engleze. A fost pentru moment numai prima reacțiune față de o politică anunțată. In săptămânile, care urmează vom asista la reacțiunea germană, față de o politică în curs de realizare.

In așteptare, Germania se pregătește să sărbătorească la 20 Aprilie a cincizecea aniversare a Führerului, cu strălucirea excepțională, pe care o îndreptățesc uimitoarele succese ale d-lui Hitler și opera uriașă înfăptuită sub conducerea sa în abia cinci ani de guvernare național-socialistă.

Roma, capitala creștinătății catolice și a fascismului

Continuare în pag. 14-a

René de Weck: Souvenirs littéraires

(Ed. Mercure de France)

Diplomația este un climat dintre cele mai prielnice creației literare. Poate că este chiar mai mult, o școală a gustului nuanței, a șlefuirii sensibilității artistice și a stilizărilor frumoase. Literatura și diplomația se întrepătrund, fiindcă sunt aproape complemetare. In structura spirituală a diplomatului este întotdeauna un filon artistic care echilibrează fluctuațiunile sufletești și vivifică lăuntric figurile, lucrurile și stările pe care retina obiectivă a observatorului de carieră le răsfrânge din afară neutralizate, decolorate, amorfe. Am

putea spune că fără imboldul literar, diplomația ar fi incompletă, căci i-ar lipsi tocmai acest dar al animării și al creației, al prelucrării demiurgice a materialului recepționat, cu care numai pana magică a scriitorului e distinsă de zei. Fecundarea literară a diplomației înseamnă salvarea acesteia din rutinarism și din biurocrație.

Fără scriitorul care era în el, Nicolas Machiavelli, de pildă, ar fi rămas un simplu și necunoscut secretar florentin la o cancelarie oarecare și ar fi îngropat cu dânsul o epocă întreagă din istoria și din civilizația italiană și europeană.

Chiar noi avem câțiva plenipotențiari scriitori eminenți, iar în clipa de față sunt la București trei distinși poeți care reprezintă Iugoslavia, Turcia și Elveția pe lângă Suveranul României. Ei se numesc Jovan Ducici, Supfi Tanrioer și René de Weck.

D. de Weck a tipărit de curând în teascurile lui „Mercure de France“ o nouă carte a sa intitulată „Souvenirs littéraires“. Poet (opera sa de debut a fost un volum de stanțe), romancier și esseist, cu volumul de față ministrul elvețian ni se descoperă ca un quasimemorialist și povestitor cu o fină observație psihologică și cu resurse din cele mai bogate. „Copilăria și colegul“, „Amiți de ucenicie: Fribourg și Paris“, precum și alte capitole, sunt evocări cu parfum local elvetic și parisian, după care se poate reconstitui mediul spiritual al unei țări cu o puternică tradiție intelectuală și se poate identifica prelungirea influențelor vecine în această „mică Europă împăcată cu sine“, care e Elveția federală.

Dar cartea nu este exclusiv biografică. D. de Weck aparține generației lui G. de Reynold, autorul acelei frământate „Conscience de la Suisse“ și, deci, unei generații de intelectuali care trăiește din plin nevroza europeană dela începutul acestui secol. Neliniștile și problemele care răscolesc conștiința tragică a contemporaneității nu l-au lăsat indiferent pe esseist. Pe el îl interesează evoluția ideilor — fără a căuta să le codifice după aparteneță doctrinare — și urmărește această evoluție sub forma unor notații fragmentare asupra unor scriitori și a unor cenacluri care îi sunt familiare. Louis le Cardonnel, poetul friburgian care apare ca o melancolică prelungire a inspirațiilor verleniene; Louis Dumur, a cărui evocare apologetică e plină de prietenie și de pasiune helvetică pentru libertatea de gândire, atmosfera dela „Mercure de France“, toate acestea fac din „Amintirile literare“ ale d-lui ministru René de Weck, scrise simplu și fluid, o carte plină de farmec și de interes.

D. de Weck crede într'o înaltă misiune a omului de litere, căci spune dânsul, c'est affirmer sa foi dans la vertu de la pensée.

România e hotărâtă

să-și apere independența și integritatea

Londra, 6 (Rador). — D. Tillea, ministrul României la Londra, a făcut unui redactor al agenției „Reuter“ următoarea declarație:

„Poporul și guvernul român sunt hotărîte să-și apere independența și integritatea.

Nu pot face nimic mai bine decât să repet declarațiile primului ministru și ale ministrului afacerilor străine ai României, cari au declarat că România urmărește o politică de pace, dar în acelaș timp, țara este hotărîtă să-și apere independența și fruntariile, — dacă este nevoie chiar cu armele.

Această atitudine hotărîtă a guvernului a fost ratificată din toată inima de națiunea românească, atât prin entuziasmul arătat cât și prin faptul cum ea a răspuns la concentrarea parțială a armatei“.

Noul ministru al Belgiei la București

Bruxelles, 6 (Rador).— *Vicontele Alain du Parc a fost numit ministru al Belgiei la București, în locul baronului Guillaume, încetat din viață.*

Vicontele du Parc, care a condus Oficiul comercial al statului și a fost președintele mai multor misiuni economice belgiene trimise în străinătate, a fost, până la numirea sa ca ministru la București, șef-adjunct în direcția generală a comerțului exterior din ministerul de externe.

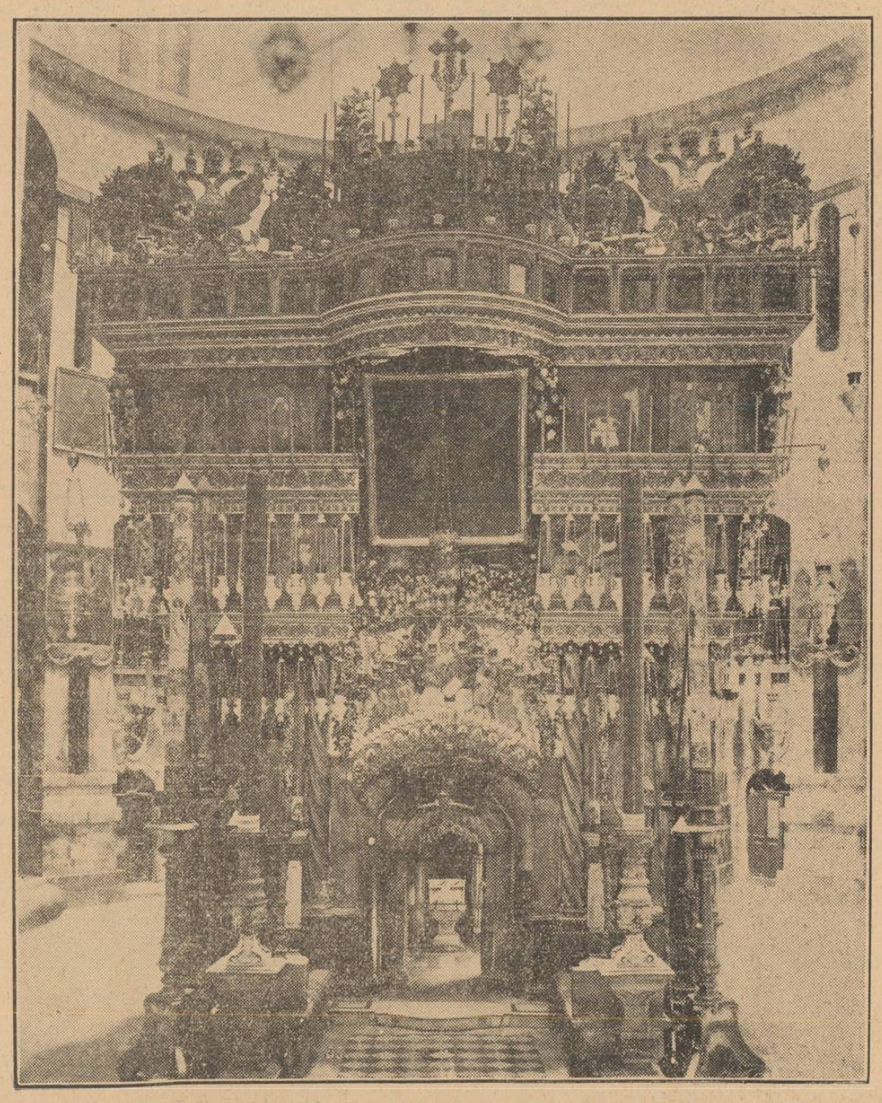

Intrarea capelei funerare în biserica Sfântului Mormânt din Ierusalim

SĂ ALEAGĂ BUDA-PESTA

Sunt oameni cari exagerează și cea mai hotărîtă bunăvoință.

E mai bine de un an de când presa românească, doritoare a da sprijinul ei acțiunei guvernului, și-a impus o rezervă față de propaganda maghiară și a încetat să arate atât netemeinicia acestei propagande cât și primejdia ce o prezintă pentru pacea Europei.

Guvernul român, urmând calea politicei românești de înțelegere internațională și de colaborare amicală cu toate statele și mai ales cu vecinii țărei, a crezut că va putea ajunge să readucă la realitate pe toți acei cari mai cred la Buda-Pesta în posibilitatea unor revizuiri teritoriale și a unei reveniri la un trecut care e mort pentru totdeauna. S'a întins din partea noastră o mână amicală către Ungaria, arătându-i-se cât de zadarnică e pentru dânsa continuarea unei politici perimate și la ce primejdii se expune atâta vreme cât nutrește gânduri de revizuiri sau de agresiune.

Trebue să mărturisim că în ce ne privește am fost de la început sceptici față de posibilitatea unei înțelegeri cu Ungaria. Totuși, credincioși principiului nostru de a nu descuraja și a nu împiedica nici o încercare de destindere internațională, am dat acțiunei politice a guvernului român sprijinul rezervei noastre față de atitudinea maghiară, care a rămas aceeași și am impus tăcere glasului convingerei noastre că sinceritatea românească nu va întâmpina sinceritatea maghiară.

Tonul adoptat, de câtva timp mai ales, de presa maghiară ne dă dreptate în plin. Ungurii nu renunță nici la planurile lor, nici la politica lor, nici la intențiile lor.

Nici atitudinea binevoitoare a politicei românești, nici rezerva presei românești, nici avantagiile atât de largi acordate prin statutul minorităților, minorității maghiare, nici abținerea României de la orice amestec față de invaziunea maghiară în Rusia Subcarpatică, nimic n'a fost înțeles la Buda-Pesta. Acolo se crede încă și în ciuda oricărei evidențe, că tot ar mai putea fi posibilă o încercare de revenire la trecut. Ușurința cu care au obținut unele rezultate recente, a exaltat imaginația presei maghiare, care nu-și mai dă seama că aceste rezultate nu sunt ale triumfului vre-unui drept sau ale unor sacrificii eroice, ci ale unor împrejurări independente de voința Ungariei.

Răspunsul la toată această atitudine maghiară l-a dat poporul român în ziua când a fost chemat la datorie: entuziasmul cu care a răspuns dela un capăt la altul al țărei, întreaga suflare românească, și cei cari au fost chemați și cei cari n'au fost chemați, este dovada că frontierele românești nu vor putea fi atinse de nimeni, fiindcă ele vor fi apărate cu toată hotărîrea și fără nici un fel de șovăire.

Frontierele românești nu vor fi nici odată obiect de târguială, ele nu vor putea fi puse în discuție niciodată de nimeni pentru nici un motiv și pentru nimic în schimb. Orice prietenie ni se oferă o primim cu o singură condiție: nicio vorbă despre frontierele noastre. Mai mult chiar, o primim cu atât mai multă încredere și cu atât mai hotărîți la reciprocitate, cu cât ea se va declara gata să respecte și să facă și pe alții să respecte intangibilitatea frontierelor noastre.

Dacă Buda-Pesta poate ajunge să priceapă această definitivă hotărîre a noastră, acest temei al politicei noastre internaționale — cu atât mai bine pentru interesele maghiare care nu pot avea decât de câștigat de pe urma unei politici realiste și de bună vecinătate cu noi și cu toți vecinii ei.

Dacă nu se va înțelege la Buda-Pesta și presa maghiară va căuta să continue atâțarea spiritelor, îndreptându-și privirile spre pământul românesc, iar guvernul maghiar nu va lua măsurile necesare spre a împiedica atâțarea pe care o exercită asupra supușilor săi prin tot felul de embleme și imagini iredentiste, poporul român — dovada a fost făcută — va ști să răspundă așa cum îi comandă conștiința lui națională, dragostea lui de pământul țărei, credința în dreptatea lui și curajul lui nici odată dezmințit.

Să aleagă Buda-Pesta.

Inarmarea a peste o mie vase comerciale britanice

Londra, 6 (Rador). — D. Geoffrey Shakespeare, secretar parlamentar al Amiralității, precizează într'un răspuns scris că până la sfârșitul anului ,aproximativ 1.000 de vase comerciale britanice vor fi amenajate pentru a putea purta tunuri.

In acest scop, Amiralitatea a pus la dispoziția vaselor comerciale un număr suficient de tunuri și cantitățile necesare de muniții. Deasemeni unele vase vor fi prevăzute și cu tunuri antiaeriene.

Legația Franței din București a fost ridicată la rangul de ambasadă

Paris, 6 (Rador). — „Journal Officiel“ publică azi, decretul prin care legația Franței din București este imediat ridicată la rangul de ambasadă.

D-na Ducassou

decana francezelor a murit în vârstă de 108 ani

D-na Ducassou
decana femeilor franceze

Tatăl ei este marinarul care, în 1840, se găsea pe bordul fregatei „La Belle-Poule“, care aducea în Franța cenușa marelui Napoleon din insula Sf. Elena.

REGIILE AUTONOME

de I. VION

Prin legea pentru organizarea ministerului de domenii, lege sancționată Joi de M. S. Regele, au fost desființate și încadrate din nou în Centrala ministerului, fostele regii autonome C. A. P. S. (direcțiunea comercială a pădurilor), P. A. R. I. D. (direcțiunea pescăriilor statului) oficiul textilelor, oficiul colonizărilor, etc.

La înființarea regiilor autonome legiuitorul pornise dela principiul just și găsit întemeiat în multe țări, că statul nu poate fi un bun comerciant în ramurile unde propășirea depinde de inițiativa rapidă și de cunoașterea pieții de desfacere.

In practică însă — așa cum am arătat mereu—regiile autonome dela noi, cu drepturi regaliene și deseori cu puteri de monopol, au fost o continuare a biurocratismului, o și mai mare atotputernicie a funcționarismului și o totală desconsiderare a capitalului rentabilității pentru colectivitate.

Regiile autonome luau în primire o ramură a avutului statului, ori un drept de monopol și fără să investească vreun capital, fără să dea statului un randament precis, ele administrau totul cu o independență care la un moment dat trecea dincolo de orânduirile normale ale administrației de stat.

Odată stăpâni pe o parte din avutul țării, ori pe un drept ce le dădea exclusivitatea de monopol, conducătorii regiilor administrau în genere aceste bogății ale tuturora cu mai puțină preocupare decât dacă ar fi fost ale lor proprii.

Socoteala era de o simplitate clasică: dacă prin exploatare regia pierdea, deficitul era acoperit de stat, dacă la sfârșitul anului ieșea un beneficiu mare, parte din el se atribuia conducătorilor și unora dintre funcționarii superiori ai regiilor cari pe lângă salarii aveau indemnizații fixe lunare de transport, locuință ori indemnizații de chirie, primă de producție, indemnitate de activitate, jeton de prezență, indemnitate de punct greu, automobile, diurne, ajutoare din fonduri speciale și multe alte capitole dintr'o gamă întreagă de surse extrabugetare.

Pe deasupra tuturor acestor avantagii cari creiau în mod curent funcționarilor superiori ai regiilor lefuri de 50—70.000 lei lunar, iar conducătorilor de instituții peste 100.000 lei pe lună — vin paradoxalele „participări la beneficii“.

Fără nici un aport de capital, fără nici un risc, mai totdeauna fără o pricepere specială, administrând o avere a colectivității pentru propăși-

(Continuare în pag. 14-a)

PROBLEMA CROATĂ

Intrevederea dintre d. Svetkovici, președintele consiliului de miniștri iugoslav, și d. Macek, la Zagreb, la 3 Aprilie